

(1)

BA-III (H)

મેકેલી પ્રશ્ન

મેકેલી સાહિત્ય પ્રશ્ન

પ્રો. સંજીવ કુમાર રામ

અભિવ્યક્તિ શિક્ષક

મેકેલી વિભાગ

R.S.J. College, Rajmangalpur

Madhubani (Bihar)

લોકગીત:-

સાહિત્યક વિજ્ઞાન લોકગીત ત્રણ પ્રકારક
અર્થ હોય છે - 1. લોકમાં પ્રચલિત ગીત 2.
લોક-નિર્મિત ગીત એ 3. લોક-વિષયક ગીત /
લોકનિર્મિત એ લોક-મધ્ય પ્રચલિત ગીત-
હોવાથી લોકગીતક સંજ્ઞા ફેલ જાય સકેત
આદિ. યદિ કાલક્રમે કોનો લોક-ગીતક
શિષ્ટ - સાહિત્યક સ્થાન મેલે જાય એવ
લોક-જીવનને એકર સમ્બંધ વિદ્ધિન
મર જાય તે રુદ્ધ ગીતકે લોકગીતક
મને છે વહિરૂત માનક બાઈત આદિ
લોક-ગીત કોનો આવક આલમ્બન
કર ગાનક ઉદ્દેશ્ય રાચેત મર
મોલક તે પ્રચલિત હોયત આદિ

લોકગીતક વિશેષતા નિમ્નલિખિત અર્થે

બેના - 1. માણક સૂલતા, દુલોધતા એવ

પ્રવાદ - સમન્વતા,

2. માણક ઉદરતા, સદાજ ભેષે ધન-ધાન્ય

ભુલ દેવાક સ્વામાશિષ્ઠી અભિવ્યક્તિ

બેના -

“સેદ જોઈ સોનમા ભુલસવ, પસેદિ જોઈ
રખયા રે।

સૌંલે જોઈયા ભુલસવ, કિધુ નાદે
સાવલ રે॥”

3. લોકગીત કારણકારે વૈષ્ણવિક જીવનમે,
પારિવારમે તથા સમાજમે શાન્તિ અને અમુદ્ધમ
કામના કરેલ અર્થે

4. ધર્મોન્મુલ્ક જીવનક કામના, આત્મસર્વજ્ઞ અને
વૈરાગ્યક ગાથ /

5. પારિવારિક અને સામાજિક સુલભક
આદર્શીકરણ / સુદે માણક લોકગીત સ્વમે આદર્શ
ગાંધી-વાદિન, આદર્શ પીત્ર-પત્ની અને નાનક
અર્થે

અમર
21/04/20